

BRUKSHUNDEN

ORGAN FÖR AVEL OCH DRESSYR AV RASERNA:

AIREDALETERRIER, BOXER, COLLIE, DOBERMANN, RIESENSCHNAUZER, ROTTWEILER och SCHÄFER

Nr. 4

1942

H Ä N S Y N

Av veterinär PER VIRIDÉN

En söndagsmorgon under en av de sist förflutna mycket kalla vintrarna far en lastbil med ganska stark fart genom stadens gator. På lastbilens flak befinner sig två brukshundar med förare. De senare söka skydd mot den bitande kylan bakom bilens förarhytt, medan hundarna — som sin vana trogen vilja se framåt i körriktningen — hålla huvudena utanför och vid sidan om förarhytten. Härvid utsätts hundarnas huvuden för ett intensivt, isande och säkert långvarigt drag. Här var det ingen av bilens passagerare som tog hänsyn till hundarna och de event. skador — bl. a. öron- och ögonlidanden — som kunna uppkomma genom detta förkastliga transportsätt.

Hur många gånger har man inte vidare sett hur hundägare — även under den kalla årstiden — roa sig med att kasta träpinnar och t. o. m. stenar ut i vatten för att hunden skall apportera, säkerligen utan en tanke på att det kan vara förenat med fara så till vida att lidanden av olika slag senare kunna uppkomma hos hunden. Ett dylikt badande i tid och otid kan orsaka t. ex. besvärande exem, öronlidanden och förkylningar med sina följsjukdomar. Tag därför hänsyn till hundens hälsa; visserligen

tycker han att det är roligt att utföra det av ägaren — ja även av många åskådare — önskade arbetet, men ett övermått av badande är långt ifrån lämpligt.

Är Din hund en dag mindre pigg och, som man ofta hör sägas, »ur humör» eller »inte i form» så tro inte att han visar detta utan anledning. Man måste taga reda på orsaken till obehaget. Det kan nämligen ligga sjukdom bakom; tag därför hänsyn till detta och fordra inte alltid topprestationer av Din hund. Hopp över t. ex. plank eller häck går kanske inte så bra. Tvinga honom inte över hindret, han kanske känner smärta i någon extremitet eller led vid ansträngningen. Giv honom istället den vila, ro och omvårdnad i övrigt han så väl behöver.

På träningsplatserna och under tävlingar får man verkligen se hur Brukshundklubbens medlemmar i stort sköter sina hundar. Det finns många exempel på, hur vackert och trevligt samspelet mellan förare och hund är och hur ägarna och förarna taga hänsyn till sina hundars välbefinnande både andligen och lekamligen.

Det finns dock tyvärr undantag. Dessa äro dess bättre inte så många. Det finns dock de som utan hän-

syn till sin hund och sin omgivning kunna företaga sig de mest häpnadsväckande saker. Det är just dessa hundägare som vi alla måste ge en speciell behandling och söka fostra dem och utbilda dem, ty det är deras uppträdande som utåt gör så stor skada för klubbarna och brukshunds rörelsen.

Den framgång, som brukshunds rörelsen tack vare det goda samarbetet mellan Svenska Brukshundklubben och Arméhundväsendet numera erhållit förpliktigar nämligen i hög grad. Höstens stora uppvisning på »Gärdet» gav utan tvekan beviset härför. Man får nu icke sätta sig på sina höga hästar och tycka att allt är mycket bra. Man måste nu och för framtiden se till att man även i fortsättningen kan bevara allmänhetens förtroende för vår sak. Detta får man emellertid inte gratis, utan man måste i umgänget med hundarna även taga hänsyn icke blott till övriga hundägare utan även till den icke hundägande allmänheten. Man måste uppträda på ett sådant sätt, att det icke förefinns anledning till klagomål från något håll. Detta är icke lätt; det fordras ett stort mått av självdisciplin. Man måste lära sig att förstå icke-hundägare, man måste sätta sig in i deras tankegång. En del männi-

Hundens utbildning i fältpolistjänst

Av
överkonstapel EINAR STOHM

skor tycker mera om katter eller fåglar eller andra djur. Djurvänner äro de emellertid alla. Andra däremot äro rädda för våra brukshundar eller hundar överhuvudtaget. Ingen kan göra något åt denna rädsla, de kunna ej själva hjälpa detta. Icke blott vuxna utan även barnen äro mycket ofta rädda för hundar. Vi måste söka förstå alla dessa människor och också taga hänsyn till deras känslor, man kommer säkerligen snart underfund med att motsattsförhållandena så småningom kommer att utjämnas.

Jag tror inte att alla brukshundägare har tänkt på allt detta när de bland mycket annat kunna släppa sina hundar lösa i t. ex. en park, där många barn med sina vårdare leka. Hur snäll, rar, barnkär och ofarlig Din hund i Dina egna ögon än är, så låt honom aldrig springa lös i parkerna. Barnen och deras vårdare känner icke Din hunds förträfflighet och goda egenskaper utan döma alla hundar lika. Förstå detta, och att många vuxna människor äro rädda för sin egen och sina barns skull. Det finns brukshundägare, som t. o. m. låta sin hund kasta vatten i parkernas sandlådor och i trappuppgångar. Detta får ej ske, det är ett oskick, det är ansvarslöst! Genom dylika händelser uppträda hundhatarna. Vi allå måste se till att förhållandet mellan oss och den icke hundägande allmänheten skall vara det bästa möjliga till fromma för den goda sakens skull.

Detta goda förhållande kan icke uppstå om vi blott tager hänsyn till den enskilde hunden och vårdar honom på bästa sätt både hemma och ute, utan vi måste också taga hänsyn till andra människor som icke känna och tycka som vi.

Instruktörskursen

Under tiden 20—28 november pågick i Stockholm en fjärde instruktörskurs, vilken denna gång förlagts till A. B. F:s studielokaler. Kursdeltagarna voro till stor del hemvärnsmän och polismän, vilka med stort intresse omfattade undervisningen.

Nästa instruktörskurs, som äger rum i vår, torde förläggas till Malmö.

Allt mer tages hunden i anspråk för olika uppgifter, framför allt inom det militära. Den senaste uppgiften är att utnyttja hunden i fältpolistjänst, varvid den tydligen kan komma att få en stor mission att fylla.

Utbildning för nyssnämnda ändamål pågår successivt inom vårt försvaret, och undertecknad har nyligen varit i tillfälle att under en tid följa en dylik utbildning. Tack vare den propaganda och upplysningsverksamhet, som bedrivits, dels genom Arméhundväsendet och dels genom Svenska Brukshundklubben, har hundägarna landet runt kommit till mera klarhet om uppfödning, val av lämpliga hundar och framför allt om värdet av utbildning av dessa för olika ändamål. Detta har gjort att det numera icke är så svårt att få lämpliga hundar till utbildningsarbetet. Propagandan angående nytt hundar har även påverkat de värnpliktiga och för närvarande finnes det många inom de olika truppförbanden, som redan tidigare mer eller mindre sysslat med hunddressyr rent amatörmässigt innan de kommo till den militära tjänstgöringen. Det möter därför inga större svårigheter att få ihop förare till en hundgrupp på ett förband.

Vid det förband där jag varit i tillfälle att följa utbildningen i hundtjänst har personalen varit synnerligen intresserad för arbetet. Till icke ringa del sammanhänger nog detta även med att det varit väl sörjt för inkvartering för såväl personal som hundar. Den svåra matfrågan för hundarna har lösts på ett förtjänstfullt sätt, vilket torde glädja de privata hundägare, som ställt sina djur till förfogande för utbildningen.

Det ställs stora krav på såväl förare som hundar inom fältpolistjänsten om nyttan skall bli den som åsyftats. Hundarna skola vara långt drivna i den grundläggande

dressyren — appeldressyren — spårning och skyddstjänst för att kunna godkännas. Principen har varit den, att hundarna skola, så långt som tiden medgivit, vara färdiga i appellmomenten innan skyddstjänsten påbörjats för att förebygga bitskhet och opålitlighet.

Det är för den fortsatta fältpolishundtjänsten önskligt att de privatpersoner, som äro ägare av förstklassiga hundar vad temperament och lynne beträffar, anmäla dessa till Arméhundväsendet för att undergå utbildning. Härav följer att hundarna bli väl utbildade och skötta under sakkunnig ledning. Om de bli godkända erhålla de armécertifikat och bli skattefria. Okynneshundar och i ena eller andra avseendet defekta hundar äro odugliga och böra icke ifrågakomma. Ett önskemål angående utbildningen vore att kurserna bleve längre. Under den korta tid som står till förfogande är det svårt att hinna med att få den stabilitet som fordras hos såväl förare som hundar. Särskilt borde den grundläggande dressyren drivas längre för att förarna fullt skola kunna behärska sin hund i alla förekommande lägen. Det kan nog vara bestickande att se en hund med gåpålust, men denna gåpålust får icke gå till överdrift så att hunden går utanför förarens kontroll.

Den alltför korta utbildningstiden medför lätt att de skarpa och kanske på gränsen till bitskhet stående hundarna skenbart tyckas komma före de lugna och karaktärsfasta, som måste ha längre tid på sig. I praktiken bli emellertid de förstnämnda s värhanterligare och hava förarna icke den fasthet och rutin som erfordras, bli sådana hundar med åldern allt mer opålitliga och obändiga att handskas med. Därför rekommenderas längre utbildningstid så att den grundläggande utbildningen medhinner i full utsträckning.

S. B. K:s ÅRSMÖTE

Brukshundklubbens årsmöte i Stockholm ägde rum den 25 oktober, därvid stadgeenliga ärenden förekom. Årsavgiften för år 1943 fastställdes till oförändrat kr. 6:—, ehuru styrelsen med tillstyrkan från de flesta lokalavdelningarnas och sektionernas styrelser förordade en höjning till 8:— kr.

Till ordförande omvaldes direktör Sven Rosengren och till vice ordf. civilingenjör Birger Dahlin. Efter direktör Henrik Andreasson i Mölndal, vilken på grund av bristande tid ställt sin plats som 2: vice ordförande till förfogande, valdes på ett år kriminalöverkonstapel Sigfrid Sund. Till ordinarie ledamöter i styrelsen på tre år omvaldes kontorschef Th. Berneck och sekreterare Sven Hydén och nyvaldes efter direktör Folke Lindahl förman Otto Arvidsson. De i tur avgående suppleanterna tjänsteman Anton Angmar, veterinär Per Viridén och professorskan Tofsy von Post omvaldes för två år. Till revisorer omvaldes forstmästare G. Eneström och disponent Harald Hoving samt till revisorssuppleanter fru Judith Brandbeck och kamrer Erik Sundqvist.

Efter årsmötet höll den kände schäferspecialisten Wilhelm Wülffing, Tyskland, vilken under några veckor vistats i Sverige, ett med stort intresse mottaget föredrag över dressyrens utveckling i Tyskland under de senaste fyra decennierna. Genom tillmötesgående av tyska legationen hade klubben tillfälle att visa brottstycken ur en ännu ej fullt färdigställd film om utbildning av arméhundar i Tyskland.

Under högtidliga former överlämnades S. B. K:s högsta utmärkelse, förtjänstmedaljen, till f. d. överkonstapel Sven Arvid Johansson, som ända sedan 1909 arbetat för brukshundsaken, samt till köpman Axel Hellgren för närmare 20-årigt uppoffrande arbete för brukshundens fromma.

Efter årsmötet och föredraget följde sedvanligt samkväm med prisutdelning, varvid särskilt ägarerna till de första skydds- och rapporthundsrikssegrarna hyllades.

Svenska Kennelklubbens ordförande överste Bertil Burén förrättade utdelningen av de förnämliga yttre bevisen på segrarvärdigheten.

FABRIKÖR IVAR BERGVALL
Norrköpingsavdelningens
ordförande.

Från S. B. K:s

LOKALAVDELNINGAR

S. B. K:s Avdelning i Alingsås

Svenska Brukshundklubben i Alingsås avhöll sitt första årsmöte på Stadshotellet den 12 november. Redogörelse lämnades för det gångna arbetsåret och ansvarsfrihet beviljades. Till ordförande valdes bagaremästare Erik Lennartsson, v. ordf. herr Runer Wiederström, sekr. herr O. W. Näsahammar, kassör fru Karin Klinge samt herr E. Frost. Till styrelsesuppleanter valdes herrar J. Englund och B. Johansson. Revisorer: Fröken A. Uebel och herr S. Thern.

Av verksamhetsberättelsen framgick att klubben förhyrt ett gammalt ödetorp, dit arbetet med hundarna förlagts. Terrängen är idealisk med skog, berg och öppna fält. Det har visat sig svårt med deltagandet på grund av inkallelser till militärtjänst, vilket gör sig särskilt märkbart i en stad av Alingsås' storlek. Klubbens medlemsantal är 30. Sammanhållning och intresse finnas hos de, som arbeta, och vi tro, att vi inom en snar framtid skola få

Medlemsavgiften

i

Svenska

Brukshundklubben

för 1943 är oförändrad,

d. v. s. Kr. 6:—.

fram hundar till brukshundtjänst såväl för hemvärn som Röda Korset. I den avsikten hade klubben till årsmötet inbjudit hemvärnsmän och röda korsare, varvid film visades: »Hundar i fält» samt »Till fjälls med hundar». Under det samkväm som senare följde framkom genom de tal, som höllas, att intresse finnes för brukshundar inom såväl hemvärn som Röda Korset. Till slut utbringades ett leve för den ett-åriga klubben i Alingsås.

Erik Lennartsson.

S. B. K:s Avdelning i Norrköping

Den 12 oktober bildades i den goda staden Peking en ny avdelning av vår klubb. Hundintresset har gamla anor på platsen och många goda hundar ha där fostrats. Vem minns inte gamla Morgan, skickligt förd av herr Hjärtkvist, schäfertiken Gretel, en utmärkt hund, samt Mårtensons Dufveke-Mäster ej att förglömmas. Redan för mer än tio år sedan arbetades för fullt i Norrköping med hundsaken och intresset var då mycket stort. Man drog sig ej heller för att lägga upp storartade tävlingar med anslutning från både när och fjärran. Det är därför så mycket mer glädjande när vi nu kunna konstatera en pånyttfödelse, och med den ledning den nya avdelningen fått kommer nog ej heller resultatet att låta vänta på sig. Man har redan försäkrat sig om en bra dressyrplats i stadens omedelbara närhet jämte tillhörande stuga där man nu tränar sina hundar under polisman Mårtenssons erfarna ledning. Välkomna och lycka till!

Vid sammanträdet, som avhölls på Göta hotell valdes till ordförande fabrikör Ivar Bergvall samt till övriga styrelseledamöter kaféidkare Wilhelm Ekecrantz, kassör, och redaktör Dag Liander, sekreterare, polisman Ernst Mårtensson, vice ordförande, samt hrr Oskar Malmkvist, klubbmästare, och Gösta Pettersson, materialförvaltare. Till suppleanter valdes veterinär-medicine dr K. A. Hermansson samt banktjänsteman Georg Eriksson och fabrikör Harry Widgren. Revisorer blevo bankkassör S. Sandin och köpman Valter Hallberg med fru Gun Malmkvist och hr Edvin Pettersson som suppleanter. En kommitté att handha frågan om utbildningskurser utsågs, nämligen hrr Mårtensson, Pettersson och Malmkvist.

S. B. K:s Avdelning i Malmö

Malmöavdelningen avhöll sitt årsmöte på Rest. Palladium lördagen den 17 oktober. De stadgeenliga ärendena genomgingos snabbt och ordf. omvaldes med acklamation. Övriga styrelseledamöter, som ej av sagt sig, omvaldes likaså. Nyvalda blevo hrr Ragnv. Nordén och Joh. Petersson.

Fabrikör H. Dohrmann höll ett litet kåseri över »Collien, vår nyblivna brukshund». Vid den efterföljande supén underhöll hr Pripp deltagarna med sång. Till kaffet visades några filmer, dels från avdelningens arbete, dels från Göteborg, välvilligt ställda till förfogande av Dir. H. Andreasson. Därefter trädde dansen och »pratades hund» till långt in på småtimmarna.

Uppvisning inför 2000 personer

Söndagen den 8 november var det folkvandring till Annetorps Tegelbruk i Lund. Anledningen var, att Lunds manliga rödakorskår, Lunds femte hemvärnskompani och Svenska Brukshundklubbens malmöavdelning arrangerat en gemensam uppvisning. Kl. 14.00 kunde rkfänrik G. W. Nilsson hälsa c:a 2000 personer välkomna. Programmet inleddes av S. B. K., vars uppvisningstrupp ånyo hade en god dag. Allt gick över förväntan. De olika appellmomenten, som var något nytt för lundaborna, väckte livligt intresse. Speciell lycka gjorde herr Magnussons schäfer Bobbie med sitt solonummer i krypning och rapportgång. Vi hade även tillfälle visa vattenarbete. Efter vårt framträdande vidtog en stridsövning under ledning av hemvärnskompanichefen L. Sjöberg. Där sparades ej på knalleffekterna. Kapten T. Olsson vid FO-staben hade minnerat och sprängladdningarna kastade upp jorden ett femtiotal meter i luften. Då striden avblästes uppträdde rödakorsmännen på arenan och utförde snabbt och väl sina åligganden. Som avslutning genomgick våra sjukvårdshundar Fix och Aramis området och funno kvarlämnade sårade. Heder åt den hemvärnsman, som lagt sig under en brädstapel, så att endast en känga syntes. Men Aramis upptäckte honom i alla fall. Detta var den första uppvisning av detta slag i Skåne och kommer säkert att få efterföljare. För oss i malmöavdelningen var det roligt, att det lyckades så bra. Men så ha också herr Björkquist och Skantz arbetat idogt. Även för undertecknad är det en glädje att dressyrarbetet i Malmö börjat bära frukt, men ännu är mycket att göra. Dock hoppas vi få tillgång till en instruktör från armén och sätta ytterligare fart på övningarna.

Appelldressyrkursen i Malmö

Appelldressyrkursen i Malmö avslutades söndagen den 6 december med tävlan. Senare på dagen hölls avslutning med hundarna i Lund under ledning av herr Bolmström.

Till prisutdelningen som hölls å Rest. Palladium hade ett 80-tal intresserade medlemmar infunnit sig. I väntan på kaffet efter supén hölls auktion på medhavda paket. Det ekonomiska resultatet av denna blev över förväntan, medlemmarna överbjödo varandra friskt, och kassören räknade sedlar i sitt anletes svett. Vid kaffet förrättades prisutdelning med kritik över dagens prov. För 50 öre fick man chansen att gissa antalet kaffe-böner i en flaska, skänkt av herr Emil Nilsson, och inte minst damerna tippade friskt inför möjligheten att få en extra kaffetår under julen, men till deras stora sorg blev det kassören förunnat att även inkassera denna vinst. Han hade nämligen tagit auktionssumman som utgångspunkt för sin gissning, och det visade sig ju vara ett lyckokast. Till den muntra stämningen bidrog i högsta grad den ypperliga musik, som styrelsen hade anskaffat. Kvällen avslutades med en rekordlång damernas »tjuvvals» och gemensam ringdans. Alla voro ense om, att detta var avdelningens hittills trevligaste fest, och man skildes med den fasta föresatsen att på nyåret åter sätta igång med friska tag.

Brev

Från TJAFS

Tjafs, som utbildas till rapporthund vid ett mellansvenskt regemente, har skrivit hem nu igen.

Hej igen! Det har dröjt lite sen sist, men du förstår militärtjänsten går före allt, privatkorrespondensen kommer i andra hand. Vi ligger i och jobbar ganska hårt. En kvart före sju blir man purrad, och det går inte att ligga och dra sej, för man skall ur sängen och ut i rastgården direkt och bli ryktad. Tio minuter hålla de på med ens kropps- och persedelvård, skönt är det och snygg blir man av det. Jag har blivit vågig på ryggen, så jag ser permanentad ut. Rene, rame Adonisen i hundgården. Det är, förstår du, annan skötsel än ditt lilla vissna kammande genom skägget på en, när man ätit gröt. Våra britsar och boxar städas och rastgårdarna krattas också i den allmänna rengöringen och halv åtta ställer man upp till korum och appelldressyr. Det har vi vareviga morron en hel timme, det är ju gäspigt och slött som bara den, men man kan inte smita. D. v. s. jag smet ibland från det i början, jag såg oskyldig ut, gled ut åt sidan ur ledet så där som jag brukar göra, lyfte på benet för att kamouflera mina dåliga tankar, och så rände jag igen. Men mina förare talade allvar med mig och en dag gjorde vi ett sånt där gentleman-agremang att om jag låter bli att smita, så får jag lite med älvalvor till midagen. Appellen är det vanliga du vet, gå fot, göra helomvändningar, ligga plats, inkallas, apportera och det där andra.

Men sen kommer det roliga, bruksdressyren, halv nio till halv elva. Då får vi hoppa över häck och över plank, gå på stegar och balansgång och krypa. Sånt är livet, då känner man att man är en vuxen hund. Märkte du att jag sa *mina förare* nyss? Jo, du, jag har faktiskt två, men det är inte för att jag är särskilt vanartig. Vi ha två förare var allihop. Det är för rapporttjänstens skull. Det gäller ju att springa från den ene till den andre, och då måste man tycka lika mycket om två karlar. Man vill ju inte precis springa med rapport till en, som man inte känner och gillar. Det är väldigt skojigt egentligen med rapportarbete, men än gå vi

över korta sträckor, så vi får inte veta precis om chefen tycker vi kan något. Frestelser är det förstås ibland. Först när föraren släppt iväg en med orden "Marsch marsch" och rapporthylsan i halsbandet är man strong och energisk och viktig över uppdraget, men så känner man en god lukt på vägen eller kanske lite kattdoft, (ja du vet själv vad en annan har för frestelser), och då glömmar man ju bort sitt uppdrag så klart och tycker att det där är väl inte så viktigt, man kan väl stanna och nosa lite och ta igen sej. Och så hör man regementets klocka slå och då undrar man, om det är frukostdags snart, och så börjar man tänka på gröt och pudding och slöar till. Men du ska inte vara ledsen, det ska nog bli rapporthund av mej, fast det tar lite tid.

Efter frukosten halv elva har vi två dagar i veckan bruksdressyr mellan tolv och fem och de andra eftermiddagarna bli vi rastade. Då är vi inte lösa tillsammans, det är vi bara under appellen. Vi slogs i början rätt friskt ibland, du vet ju att en annan har lätt för att komma i den stämningen, när man har olika åsikter, men nu har man ju lärt sig att tiga med sin mening och lyda order. Det är det enda raka för oss militärhundar.

En kvart över fem får vi middag och sen får vi ägna oss åt fritidssysselsättningar. Det blir ju mest att ligga och slöa och fundera. Schäferflickan jag skrev om och jag har grejat ett teckenspråk, så vi kan signalera mellan boxarna med tassarna. Det är en klämmig tös, fast lite mallig men framåt och trivsamt. Men säg inte det till Dolly i Malmö, hon blir så lätt svartis. Löjnantens hund, som jag skrev om, har fått rycka in nu också. Han var inte så högfärdig utan är riktigt bussig och kamratlig.

Hur har ni det i Brukshundklubben med hälsingborgsutställningen? Den skall ju vara nu på söndag. Synd en annan inte kan få permis och komma ner. Hälsa dom andra i alla fall.

Hig på dig.

Tjafs.

P. S. Tokstolla! Löjntanten kallade in mej nyss och sa att ja får permis en vecka, för du har ringt och skriat efter mig, och sagt att ni behöver mej på uppvisningen i Hälsingborg. Jaså ni kunde inte klara er utan mej. Hihhi. Men du lät mallig i ditt förra brev i alla fall. Ja, då ses vi på lördag då. Möt mej vid tåget, men dalta inte med mej och ha dej, när vi hälsar på varann, utan ta det lugnt. Man är ju sansad militärhund nu! Du är hygglig och tänker på det, va?

D. S.

PRISLISTA:

Malmö.

1. *Bella*, äg. Herr Obel Larsen.
2. *Vaina*, äg. Fröken Astrid Andersson.
3. *Lady*, äg. Herr Henning Svensson.
4. *Sickan*, äg. Herr Gunnar Wallin.
5. *Garm*, äg. Herr G. Weiland.
6. *Farro*, äg. Herr Einar Hellqvist.
7. *Fock*, äg. Herr Ernst Lundgren.
8. *Boris*, äg. Fru Anna Zaar.
9. *Tommy*, äg. Herr Birger Olsson.
10. *Pierre*, äg. Herr Ingolf Andersson.
11. *Tony*, äg. Herr Nils Jönsson.
12. *Puck*, äg. Herr Sten Almberg.

Lund.

1. *Conny*, äg. Herr H. G. Ekstedt.
2. *Focci*, äg. Fröken Karin Andersson.
3. *Duddi*, äg. Fröken Margareta Hintze.
4. *Tarras Bullba*, äg. Herr E. Persson.
5. *Mr Chips*, äg. Herr Joh. Kjellberg.
6. *Kalle*, äg. Herr Thure Pettersson.
7. *Tua*, äg. Doktorinnan Ljunggren.
8. *Sapp*, äg. Fröken Hansson.
9. *Kickan*, äg. Fröken Gustavsson.
10. *Teshie*, äg. Herr Althagen.

Ett av herr Nils Jönsson skänkt uppmontringspris tillföll herr E. Hellqvist.

Lennart Bolmström.

RIKSSEGRARPROVET

Den stora generalmönstringen av våra topphundar, avgjordes på Järvafälten den 25 okt. Tävlingen blev en glänsande uppvisning och med knivskarp konkurrens. Fastslaget blev också den höga standard våra bästa hundar för närvarande stå på. Rikssegrare bland rapporthundar blev Ch. Säterjätans Pågen och bland skyddshundar Ch. Arnolas Lona.

För att kunna ge en utomstående opartisk bild av provets detaljer överlämna vi ordet till den kända hundexperten och medarbetaren i Sv. Dagbladet som skriver:

Det första rikssegrarprovet för brukshundraserna hölls den 25 oktober på Järvafältet. Tävlingsledningen hade klokt nog gått så strängt fram i den förberedande gallringen att endast 10 hundar släppts upp i denna krävande och ingalunda lättorganiserade tävlan. Rasfördelningen i denna elit bland svenska brukshundar saknar inte sitt intresse: där var 7 schäfrar, 3 rottweiler och 1 airedale-terrier. Dobermann och riesenschnauzer var bara representerade som åskådare.

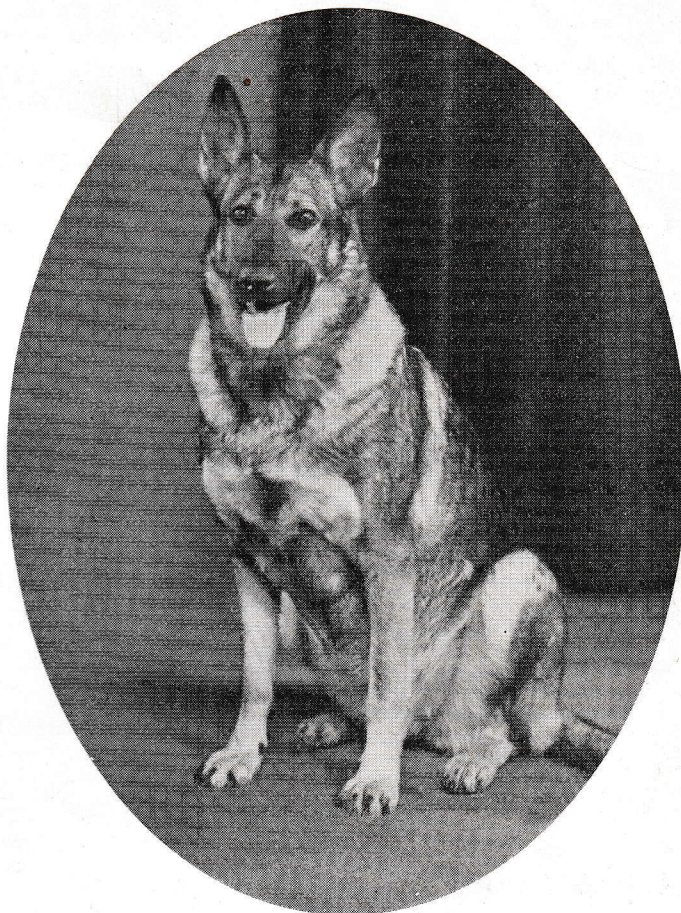
Rapporthundsprovet var upplagt så att hunden startade med sin förare vid A (se skissen), gick 1 000 m till B och blev där återsänd till A medan föraren fortsatte 500 m i vinklat spår till C. Hjälpföraren vid A skickade hunden tillbaka till B, varifrån hunden av sig själv fick ta reda på föraren vid C. Samma sak upprepades sedan på sträckan C—D. Hunden gick sålunda första gången 1 000 m, andra 1 500 m, tredje åter 1 500 m och fjärde 2 000 m — i allt en distans på 6 000

m. Tiden för de bästa loppen omkring 18 min.

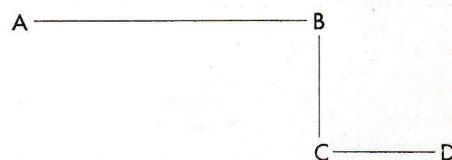
Från B förstärktes spåret med vitt-ringsvätska. En sådan vätska används vid armén i en mängd olika kemiska

kombinationer för att hjälpa hunden att snabbt finna sitt förband i en terräng där dess spår kanske senare korsats av många andra truppstyrkor.

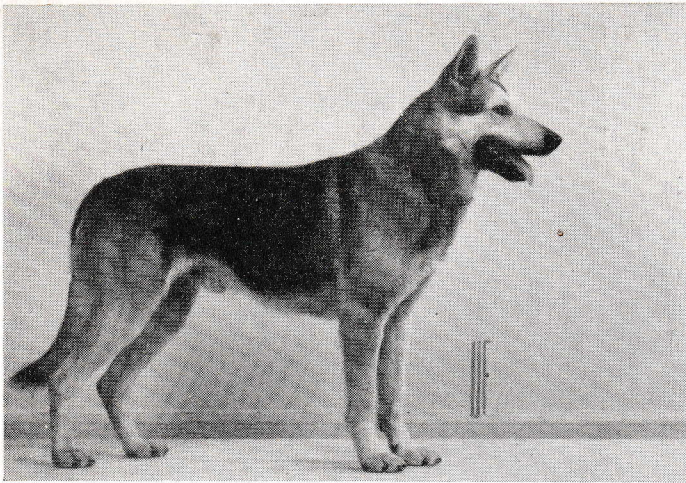
Säkrast och snabbast i rapporthundstäv-

Rikssegrare bland skyddshundar: Ch. Arnolas Lona, ägare B. Wennström, Råsunda.

Domare och funktionärer vid det första rikssegrarprovet 1942: fr. v. A. Angmar, S. Hydén, Wülfing (Tyskland), S. Rosengren, B. Dahlin, P. Viridén, P. Sundqvist, A. Hellgren; i främre raden Th. Berneck, U. Friberg, Ruth Ekstedt och E. Guldbbrandson

Rikssegrare bland rapparthundar: Ch. Säterjantans Pågen, ägare fru Agda Tilosius, Viggbyholm.

Är din hund registrerad?

”Ja, naturligtvis”, svara de flesta hundägare. ”Han har S. K. K:s stamboksnummer så och så och har fått pris på den eller den utställningen”. Det räcker dock icke för en brukshund under nuvarande tid. Han bör också vara registrerad vid arméhundväsendet. Varje brukshund, valp eller vuxen, kan och bör registreras vid nämnda försvarsorganisation. Vad innebär då detta? Jo, då valpen kommit till lämplig ålder (omkring 1½ år), blir den inkallad för utbildning. Hund, som uppnått denna ålder, kan inkallas omedelbart. Har hunden den karaktär en verklig brukshund bör besitta, kan han, efter slutförd utbildning, tilldelas armécertifikat. Detta innebär, att hunden är *skattefri*. Avelstikar och för aveln värdefulla hanhundar inkallas i allmänhet *icke*. Men om detta någon gång inträffar ha vi färska exempel på, att hanhundar, på ägarens begäran, blivit hemskickade för verkställande av de av hundägaren anvisade parningarna. Resorna ha då skett på Ahv:s bekostnad.

Under de krigsår som gått har hunden allt mera inom olika områden kommit till användning inom försvaret. Otaliga äro de privatägda hundar som f. n. göra tjänst för olika bevakningsändamål. Hur har då Brukshundklubbens medlemmar på olika platser inom landet biträtt med sitt hundmateriel? I stort sett har nog S. B. K:s medlemmar lojalt ställt sina hundar till förfogande. Det finns dock en grupp av medlemmar med goda bruksdjur, som i detta fall intagit en avvisande hållning. Inte nog med detta, de ha även försökt påverka andra att undanhålla försvaret sina hundar. Vad kan då anledningen vara till detta? I allmänhet har nog den uppfattningen gjort sig gällande, att deras »fina» tävlingshundar skulle taga skada av en tids tjänstgöring vid armén, beroende på att de civila prövningsordningarna icke helt överensstamma med de militära. Låt oss då först jämföra de olika prövningsformerna. Appellmomenten äro alltid överensstämmande med varandra. Små avvikel-

lingen var schäfrarna Ch. Säterjantans Pågen (äg. fru A. Tilosius, Stockholm), och Säterjantans Jaja (äg. fru E. Dihlström, Stockholm), som samlade 449 1/3, resp. 436 poäng. Trea blev airedaletteriern Ch. Vinland Vixen (äg. kamrer E. Sundquist, Stockholm), med 394 1/3 poäng.

Skyddshundarnas tävling omfattade också en kortare spårning, dessutom uppletande av föremål samt de vanliga lyd- nads-, karaktärs- och skyddstjänstproven. Bästa spårningsarbetet gjorde röttweilern Ch. Ols Buster och schäfern Zacco Excelsior, men i en så mångsidig tävling är ett mindre poängförspång mycket svårt att behålla, och avgörandet föll inte förrän i slutmomentet, där koefficientsiffrorna kulminerar. Det visade sig där att den tidigare osvikligt segerrika schäfertiken Ch. Foya, som gjort ett mycket vackert arbete men för dagen kanske inte gått riktigt så prickfritt som vanligt, passerades knappt men klart av en annan schäfer, Ch. Arnolas Lona. Trea kom Ch. Buster, som gjort ett av sina bästa resultat. Ordningsföljden blev:

- 1) Ch. Arnolas Lona (äg. hr B. Wennström, Råsunda), 664 2/3 poäng.
- 2) Ch. Foya (äg. hr B. G. Gustafsson, Mariehäll), 659 poäng.
- 3) Ch Ols Buster (äg. hr G. Olsson, Ängby), 610 2/3 poäng.
- 4) Zacco Excelsior (äg. hr S. Johansson, Sundbyberg), 602 poäng.
- 5) Ch. Solåkers King (äg. hr K. Törnqvist, Stockholm), 575 1/3 poäng.
- 6) Trena (äg. hr G. Pettersson, Ängby), 570 poäng.

Tävlingens jämnhet framgår av poängsiffrorna. Segrarinnan lyckades särskilt väl i föremålsletandet på stort område och i skyddstjänstmomentet, men hela hennes insats var jämn. Foya förlorade några poäng här och där utan att direkt vara svag på någon punkt; att hon för dagen inte kom upp till sin vanliga tävlingsnivå inses av det faktum att hennes bästa prestationer ligger omkring 700 poäng. Buster och Zacco var de enda som fick full poäng i spårning, en gren där den annars gode King däremot misslyckades. Trena slutligen fick sina minus i lyd- nads- och skyddstjänstproven.

B. v. R.

Gruppbild av deltagare vid årets rikssegrarprov, som avhölls vid Järva den 25 oktober 1942.

ser i provningsformerna ha ingen menlig betydelse, då alla appellövningar, hur de än inläras, ha till uppgift att göra hunden lydig. Spårning efter person kan ju över huvud taget icke tillämpas mer än på ett sätt. Hunden skall följa markvittring från person, om det är i samband med apportering av »borttappade» föremål, eller ren personspårning har ju ingen betydelse. Rapport- och sjukvårdshundar arbeta på exakt samma sätt inom armén som enligt de civila provningsordningarna. Arméhunden har den fördelen, att störningarna för honom blir mera realistiska. Komma vi så till skyddshunden, kunna vi konstatera, att olikheterna inom provningsordningarna icke äro så stora, att det inverkar menligt på civilhundens fortsatta arbete på tävlingsbanan. -Som belägg för detta gå vi tillbaka till rikssegrarproven, som avhölls i Stockholm den 25 oktober 1942.

Dessa prov hölls dels för skyddshundar och dels för rapporthundar. Spår- och sjukvårdshundar hade icke kunnat mönstra den erforderliga numerären. Rikssegrare bland skyddshundar blev en hund, eller rättare sagt tik, som ett halvår tidigare fått armécertifikat som fältpolishund. En prestation, som talar för sig själv, fältpoliscertifikat på våren och rikssegrare på hösten. Dessutom kan nämnas, att rikssegraren inom rapporthundgruppen är helt dresserad inom armén. Även tvåan inom samma grupp har erhållit hela sin utbildning vid armén. Kan någon efter detta komma och säga att en »topphund» på den civila tävlingsbanan skulle taga skada av någon tids armétjänst? Ännu ett par exempel! Den kvinnliga förare, som vid S. B. K:s i Stockholm hösttävling med sin hund överlägset vann »högre klassen» skyddshundar och dessutom fick ett vandringspris för »bästa samförstånd mellan hund och förare», har fått sin hund utbildad vid ett fältpoliskompani, där hunden givetvis också fått armécertifikat. En sjukvårdshund, som erövrat fältpoliscertifikat, gjorde efter hemkomsten sitt livs hittills bästa sjukvårdshundarbete, konditionen var prima, och som följd därav söklusten på toppunkten. Dessutom hade han till ägarens belåtenhet lärt sig även stegklättring.

Om hundkännedom och dressyrpsykologi

Radioanförande av

chefen för Arméhundväsendet

Major EINAR EDSTRÖM

fs. v

I nobelpristagarens, Rudyard Kipling, med rätta världsberömda verk Djungelboken — f. ö. en av våra förnämsta »nyckelromaner till Naturens begrundande» skulle jag vilja säga — låter författaren den gamla brumbjörnen Baloo, Mowglis lärare i vad vi skulle kunna kalla skogs-författningkunskap, säga ungefär följande:

»Ni människor (här opponerade sig »vargbarnet» Mowgli, men det hjälpte inte, ty för Mowglis fyrbenta bröder förblev han alltid, åtminstone i viss mån, den överlägsna människan) — Ni människor, sade Baloo, *vet* så mycket och *kan* så mycket. Människan är skapelsens herre, sägs det, men det undras mig om människan egentligen *vet hur litet hon vet* om just den skapelse hon är satt att härska över? Ni människor vill t. ex. lära Er djurens språk — Ni som talar med alla tungor och alla dialekter — men det kan Ni inte. Helt enkelt därför, att man kan inte lära sig *tala* ett språk, som man inte *hör*. (En vad vi kalla dövstum människa t. ex. är inte alls stum i egentlig bemärkelse. Det är bara det, att hon kan inte frambringa annat än oartikulerade ljud. Hon har aldrig hört hur ett språk låter, och hon hör inte de ljud hon själv åstadkommer.) — Vad, säger Mowgli då, hör vi inte Er språk? Det hörs väl dag och natt i Djungeln. — Misstag, svarar Baloo, det som Ni människor hör, det är bara uttryck för, eller utlösning av, vissa starka sinnesaffekter: jaktlust, vrede, hat,

ångest, parningsdrift o. s. v. Men vårt språk — det som vi djur tala sinsemellan — det har Ni människor aldrig hört och kommer aldrig att höra. Ty det börjar, för de stora djuren *under* det lägsta svängningstal, som människoörat förmår uppfatta. Och fåglarnas och smådjurens språk, det kommer inte förrän *över* det högsta svängningstal, som Ni tydligt kan urskilja. — Förstår Du nu, lille broder, hur oändligt lite Ni människor egentligen känner till om det som rör sig runt omkring Er, i den natur och i den skapelse, för vilken Ni ska vara herrar.» — Ja, så ungefär låter Kipling läraren Baloo uttrycka sig — och faktum är att han har alldeles rätt. Kanske inte precis att djuren *taler* med varandra, men att dom rör sig så att säga på ett helt annat och ofantligt mycket vidsträcktare »ljudområde», om jag så må uttrycka mig, än vad människans mycket svagt utvecklade sinnen fattar. Det är mycket, mycket ute i skogen, i fjället och på havet, som djuren och fåglarna stå i nära kontakt med tack vare sin lukt, sin hörsel och sin syn, men som vi människor aldrig få den blekaste aning om. —

Jag har valt den lilla inledning till vad jag har att säga om »hundkännedom och dressyrpsykologi» för att redan från början stämna mina åhörare till liten smula — ödmjukhet — om jag så må uttrycka mig — inför de problem, som vi här med några ord ska beröra. För det är ett faktum, att ju mer man tycker sig tränga in

Den hundskatteförordning, som träder i kraft den 1 januari 1943, har fått följande delvis ändrade lydelse: »För varje hund skall hundskatt årligen erläggas till kommunen. Skatteplikt *föreligger dock* icke för hund, som ej uppnått en ålder av tre månader, för hundar, vilka av lapparna användas för renskötseln, sam för *krigsmakten tillhörig tjänstehund eller för enskild person tillhörig hund så länge densamma, efter godkänd tjänstedressyr, på grund av särskild förbindelse skall hållas till krigsmaktens för-*

fogande. Härav framgår ju, som förut nämnts, att en brukshund med armécertifikat är skattefri. Dessutom får hunden god skötsel, rikligt med mat och den motion som icke alla privatägda hundar komma i åtnjutande av. Rykt förekommer dagligen. Huru många civilhundar få detta. I och med att man ställer sin hund till arméns förfogande gör man ju också en patriotisk gärning. Alltså, brukshundägare inom och utom klubben, är Eder hund registrerad?

A. H.

i naturen och ju mer man tror sig börja förstå av djuren och deras inre liv, deras psyke, dess mer börjar man komma underfund med, att man egentligen ingenting begriper. Och när man har kommit så långt, när man hunnit bli först hövlig, och sen ödmjuk inför de spörsmål som rada upp sig — ja *då* är man mogen för att objektivt och utan förutvarande meningar börja gripa sig an med den verkliga, omsorgsfulla forskningen på området.

»Hundkännedom» heter ett av de läroämnen, som ingår i våra utbildningskurser vid arméhundskolan för officerare, underofficerare och underbefäl. Men det är inte *den* »hundkännedomen» jag nu avser. Vårt läroämne »hundkännedom» berör hundens tidigare och senare historia, hundrasernas uppkomst och utveckling, raskännedom m. m. Det hinner vi inte gå in på nu — även om ämnet är aldrig så intressant. Vad jag *här* menar med hundkännedom, det rör sig på den »inre fronten» så att säga. Det gäller här frågan om vad vi känna — eller kunna lära känna — av *varelsen* hunden, den skapelseprodukt, som vår Herre dock lär ha givit oss till ena hjälp och stöd i vår kamp för tillvaron. Ty även om vi aldrig helt kunna komma hunden in på livet och fullt förstå hans psykiska gåvor, så är det i alla fall vår skyldighet — och en oavvislig plikt för dem som ska ägna sig åt hans uppfostran och dressyr, åt hela hans inre utveckling — att så långt möjligt söka komma till uppfattning om vad vi över huvud taget kan begära av en hund, hur långt vi kan gå i våra fordringar. Vi måste med andra ord söka ställa oss på hundens ståndpunkt, och vi måste lära oss inse hans begränsning, både nedåt och ej mindre uppåt. Gör vi inte det, kommer vi förr eller senare — i regel mycket snart — till det stadium, att vi, även om vi är aldrig så stora hund- och djurvänner, dels själva begå absoluta fel både i fråga om uppfostran och dressyr, dels göra hunden helt enkelt orätt — låt vara oavsiktligt.

I den Tjänstehundinstruktion för armén — förkortat kallad Hund I — som användes som lärobok vid all hundutbildning inom försvarsväsendet, finns ett kapitel som behandlar »Hundens själsliv och fattningsförmåga». Jag tillåter mig citera ett par meningar, och jag tror att vi därigenom ska få en ganska bra utgångspunkt för vårt fortsatta resonemang. Där står:

»Olika åsikter äro rådande om hundens förmåga att *tänka*. Men — sägs det vidare — dessa olika åsikter äro i detta sammanhang ovidkommande, ty den moderna dressyrtekniken grundar sig på ett faktum, som aldrig kan bestridas, nämligen det, att *om* hunden kan tänka, så kan han dock *inte tänka på samma sätt som människan*.» Där ha vi den första och absolut viktigaste utgångspunkten. *Om* hunden tänker, så tänker han i varje fall inte på samma sätt som vi. *Om* han reflekterar — och jag vill inte kategoriskt förneka, att han inte möjligen kan åstadkomma reflexioner åtminstone i någon, ehuru mycket begränsad och primitiv form — så följer hans tankar (om vi nu ska kalla dem så) inte samma banor som våra. Han når inte upp till »vårt plan» och kan aldrig komma dit. Men det är *det* som många, ja kanske de allra flesta människor inte kan — jag skulle vilja

säga: *inte vill* — förstå. Människan *förut-sätter* helt enkelt — visserligen i regel omedvetet, det medges — att alla andra varelser, framförallt då de, som hon känner stå henne närmast, ska tänka, tycka och känna mer eller mindre på samma sätt som hon själv. Det är tyvärr på det viset. Vi äro sådana. Men vart bär det hän? —

Ja, då kommer vi till en passus längre fram i Hund I och den lyder så här: »De största misstag, som göras i det dagliga umgänget mellan människan och hunden, bottnar i människans — visserligen oavsiktliga, men dock alltid lika farliga — »Förmänskligande av hundens »själsliv». Där ha vi det. Där kommer vi till vår lilla — eller rättare mycket stora — svaghet, då det gäller vårt umgänge med naturen i allmänhet, djuren i synnerhet och alldeles särskilt det djur, som odspubelt står oss närmast, nämligen hunden. Vi förmänskliga honom, vi utrusta honom med *vår* tankeförmåga, vi föreställa oss, att han kan följa *våra* tankebanor — vi *vill* att han ska tänka, känna och uppfatta saker och ting som *vi* gör det. Vi gör oss själva, i rena oförståndet, till offer för ett — för allt i världen mycket älskvärdt — men dock självbedrägeri. Men resultatet, det negativa resultatet, bakslaget — *som kommer* — det går ut över hunden!

Jag tar ett exempel: Jag har min hund med mig i lektionssalen, där jag har mina dagliga föreläsningar. Jag vill ha honom ur vägen, och så säger jag: »Gå och lägg dig under bordet.» Samtidigt pekar jag på ett visst bestämt bord, t. ex. det som står närmast intill föreläsningsskatredern. Nästa dag säger jag detsamma och likadant dan därpå. Tredje och fjärde dan säger jag bara »gå och lägg dej» eller bara »bordets». Nästa dag bara pekar jag eller en nick med huvudet. Sjätte dan — kan vi säga — finns inte *det* bordet på sin plats, men däremot står det andra bord i närheten: ett runt bord här, ett fyrkantigt där, ett avlångt där etc. Jag säger: »Gå och lägg dig under bordet.» Var lägger sig hunden? *Jo, där bordet har stått!* — På den tomma platsen, öppet på golvet. — Då säger någon: Arméhundchefen har en olydig hund. Han gör inte som man säger. — Jo, säger jag, hunden lyder. Han gör i detta fall precis det han ska göra på just den tillsägelsen. Ty vokalen »ä» betyder »du ska komma ur vägen och knyta dig» (obs. skillnaden mot »plats», som är ett kommando och betyder »Ned!», ögonblickligen, där du går och står). Och vokalen »o» betyder bordet, d. v. s. »lägg dig på den plats, som jag har vänjt dig vid». Ty obs.: Hunden vet inte *vad ett bord är*. Och om jag blir 100 år och hunden 100 år och jag håller på med honom varenda dag, så kan jag ändå aldrig lära hunden vad *begreppet bord* innebär. Jag kan nämligen inte förklara för honom, att ett bord är ett bord, därför att jag sitter vid det, äter vid det, skriver vid det o. s. v. Och att ett bord kan vara runt eller fyrkantigt, brunt eller vitt, av trä eller sten o. s. v. Han fattar inte begreppet »bord» såsom sådant, och han förstår inte mitt språk. Han reagerar bara för ljuden.

Det är en utmärkt analogi som den gamle dressyrmästaren Most gör när han drar en parallell mellan hunden och barnet, det lilla barnet — babyn. Jag brukar

vid mina dressyrpsykologiska lektioner åskådliggöra den här saken på svarta tavlan. Här ber jag lyssnarna ta fantasien till hjälp och tänka sig den där svarta tavlan. Jag drar en vågrät »utgångslinje» och tar på den två punkter en bit ifrån varandra: barnets och hundens »utgångslägen». Så går jag uppåt från de båda punkterna samtidigt med var sin linje och stannar samtidigt med båda. Jag har då två lika långa lodräta staplar med övre spetsarna i samma höjd. Jag har nått det som jag kallar »begreppsnivån» — och den inträffar för barnets del vid den tidpunkt ungefär, då barnet börjar verkligen *begripa* vad jag säger — inte bara uppfatta ljuden. Det är då jag säger till Lillan: »Gå och hämta dockan i byrålådan.» — »Nej, inte i *den* byrån, utan den där *vita* byrån, den som står i tamburen.» — »Därför, ser Lillan, att det är *också* en byrå, för den går att dra ut lådorna på precis som den där gamla bruna i barnkammaren.» När Lillan kommit därhän, att hon begriper detta — alltså fattar »begreppet byrå», då fortsätter hon — d. v. s. barnet — sin stapel vidare uppåt. Men *hunden kan inte komma längre uppåt på sin stapel*. Han kan inte — som Lillan — komma över »begreppsnivån». Han är det djur som står oss närmast, men han *förblir* dock djur. Och det är *det*, som människan — och kanske oftast just hundvännen — inte kan och inte vill sätta sig in i. — — —

Vart vill jag nu komma med detta? Jo till det, att vi ska få klart för oss vad hunden, »varelsen hunden», är — ur etisk, moralisk och varför inte juridisk synpunkt. Ja, just juridisk. Le inte herr jurister — i varje fall inte om ni är hundägare. För i så fall frågar jag: Ni har väl inte möjligen straffat Er hund, om han vid ett eller annat tillfälle gjort något, som Ni tyckte var tokigt? Handen på hjärtat: Ni har väl inte möjligen, rent ut sagt, någon gång gett honom ett kok stryk, *efter* det han gjort något som Ni tyckte var ett riktigt rackartyg? Ja, jag bara frågar. —

Nej, Ni slipper svara, framförallt juristen. Och särskilt om Ni avlagt domar eden. För om häradshövdingen i så fall skulle svara: »Jo visst sjutton har jag straffat min hund, sen han gjort något galet.» — Så måste jag å min sida säga: »Förlåt mig, men hur går det om häradshövdingen, utan att först — därest det kan misstänkas behövt — låta sinnesundersöka vederbörande, till straffarbete eller fängelse dömer en person, om vilken det sedan påvisas, att han faktiskt alltid varit otillräckelig — d. v. s. ur juridisk synpunkt således straffri? Jag misstänker att JK eller JO kommer att lägga sig i den saken. Men om den stackars hunden — som ur både juridisk, etisk och moralisk synpunkt står på samma straffrättsliga nivå som en otillräckelig människa — om hunden, säger jag, får ett kok stryk *efter* det han begått »brottet» — får »straff» alltså (obs. att jag citerar både brott och straff, ty ingendera delen existerar, från hundens horisont sett) — då ingriper ingen JO eller MO, för i hundvärlden ha vi tyvärr ingen sådan övervakande myndighet. — Djurskyddsforeningen, säger Ni. — Nej, de sysslar inte med såna där detaljer. Och domstolen? Ja, den ingriper först då det kommer till »officiellt djurplågeri». Om det kan påvi-

sas, att rottingen var så och så grov — om det blev blodvite eller kvarblivande större märken — om hunden skrek eller gnällde då han »straffades» eller dylikt. Men det är inte *det* som, åtminstone i första hand, är djurplågeri. Utan djurplågeri — den första, den vanligaste och jag skulle vilja gå så långt att jag sa den *allvarligaste* formen av djurplågeri, det är när en hund får »straff» — obs, att jag citerar fortfarande ordet — för något som han inte kan fatta. När han således tillfogas större eller mindre grad av smärta, utan att han förstår varför. Det vill med andra ord säga då han straffas på mänskligt vis — *efter* det han begått gärningen. I stället för att han skall »straffas» *innan* han begår den. Eller bättre uttryckt: just i det ögonblick han *ämnar* begå den. Varvid då straffet — d. v. s. det som vi betecknar med straff — blir ett så att säga profylakticum, ett *förebyggande* av »brottet». Med andra ord: smärtan — straffet sätter in som ett »Akta dig för det där!» — Det gör ont om du gör det där, som du just tänker sätta i gång med. — Det är farligt. Bäst låta bli.» — Nu är vi framme vid målet, och jag hoppas Ni börjar förstå vad jag menar. Alltså:

Hunden är en *amoralisk* varelse — förlåt mig, Ni många snälla Mattar som hör på det här, men det är så. Hunden är amoralisk, d. v. s. han kan inte skilja på rätt och orätt. Han saknar vår, människans, gudomliga gnista. Det som hos oss således yttrar sig i vad vi kalla *samvete*.

Jag vet att många hundvänner nu får sej en chock, men det kan inte hjälpas. Vi måste — *för hundens egen skull* — se den nakna sanningen sådan den är. Hunden *har* inte våra etiska och moraliska begrepp, och han kan aldrig få dem. Han är och förblir på samma sätt som den icke tillräknelige brottslingen strafffri ur mänskligt-juridisk synpunkt. Han kan inte »straffas» *efter* det han begått det s. k. brottet — eller rättare: det som ur *vår* synpunkt är ett straff (med underförstådd avsikt således att förbättra den som får straffet! — ty ett straff är ju inte och får inte vara något slags hämndeakt — *det* som för oss alltså var straff, blir för hunden ingenting annat än en för honom oförståelig smärta, som han underkastar sig med den resignation, som han alltid måste hysa inför husbonden-människans många underliga nycker, men som han inte begriper, och ännu mindre kan kombinera med det s. k. brottet, d. v. s. den handling han utförde *innan* han bibringades den där smärtan. Och »smärta», lägg märke till det, är ett oerhört relativt begrepp, när det gäller hundar. Det som för en hund blir smärta först i och med ett ordentligt klapprapp, det känns precis lika starkt för en annan bara vid ordet »fy». Det beror på hundens inneboende »hårdhet» — därvidlag är det ofta liknande förhållande med hunden som med människan — och så förstås på hur han blivit behandlad från början, under uppfostringsperioden, i ungdomens mottagliga vår. —

Propos det så finns det ett kapitel i den där tjänstehundinstruktionen jag nyss talade om, som behandlar ämnet »Uppfostran och dressyr». Jag hinner inte gå närmare in på det nu — kanske kan det bli en annan gång — men jag vill erinra om, att uppfostran och dressyr äro två

fullkomligt skilda saker, ehuru de givetvis gränsa intill och komplettera varandra. Det är under hundens uppfostran — och den ska göras under hans »kritiska ålder», från 3 till 9 månader — som grunden lägges till den dressyr, som senare ska göra honom till en på ett eller annat sätt samhällsnyttig individ. Och uppfostran ska husse eller matte *själv* sköta om. Den kan och får inte ske kollektivt i någon hundgård eller liknande inrättning. Det finns tyvärr folk, som skaffar sig hund — för att det är modernt eller ståndsmässigt eller »ser så trevligt ut» — och sen, när valpen vid ett par tre månaders ålder börjar bli lite besvärlig, blöter på golvet och tuggar sönder tofflorna, så skickar dom den stackarn till någon s. k. dressör, för att efter något år och mot ett ofta nog ganska drygt kontant vederlag få igen en indolent, skygg och jag skulle vilja säga »obildad» varelse, som aldrig blir eller kan bli en frimodig, glad och trivsam hund. Det borde egentligen finnas en lagstadgad bestämmelse, som förhindrade människor med den sortens ansvarskänsla — eller rättare brist på ansvarskänsla — att någonsin bli hundägare.

Men det borde också finnas en annan bestämmelse. En bestämmelse som möjliggjorde en viss, men effektiv kontroll av *hunduppfostrningen* i vårt land. Och förresten behöver inte bara uppfostrningen kontrolleras, utan folks allmänna kompetens och förmåga att *handskas med hundarna* också.

Jag ber om ursäkt om jag en aning tangerar ett »inrikespolitiskt spörsmål», men saken är inte så betydelselös, som mången kanske tror. Och Ni förstår nog vad jag menar, med tanke på vad som hänt på sista tiden. Visserligen tror jag att vi få uppföra åtminstone 75 % utav skildringarna av alla de »hundterroråd», som på sistone gått genom presspalterna, på masspsykosens konto, men det rücker ändå fullkomligt med de fakta som konstaterats. Och det vore verkligen på tiden om även den stora allmänheten nu började få en liten förståelsens glimt för de strävanden, som ledningen av försvarrets tjänstehundväsende jämte ett antal förstående och ansvarskännande kennelmän på detta område sedan länge haft och ha. Det kan inte hjälpas, att det nu börjar bli nödvändigt att förbereda och snarast möjligt införa en bättre tingens ordning på »hundfronten». Observera väl: *inte* genom lagparagrafer om ytterligare

SCHÄFERHUNDEN

ROSENHOVS MUCK står till avelstjänst för lämpliga tikar. Hänvändelse till bagaremästare Erik Lennartsson, Alingsås. Tel. 186, 613.

skärpta straffpåföljder för »okynnes hundar», höjda hundskatter el. dyl., utan genom *förebyggande* åtgärder. Åtgärder för att *lära* folk — och i nödfall *tvunga* dem till — riktigare, bättre och ändamålsenligare både uppfostrning, uppfostran, dressyr och handhavande i allmänhet av sina hundar.

Vid riksdagens extra möte häromdagen framställdes från ett par håll frågor till regeringen huruvida åtgärder vore att vänta, som kunde leda till en bättre ordning på vårt lands »hundfråga». Socialministern lät för sin del frågan gå vidare till kollegan, chefen för justitiedepartementet, och denne ville då meddela, att en utredning om nya och mera skärpta bestämmelser rörande vad han kallade »farliga» och »opålitliga» hundar vore i gång. (Med all respekt för vad i justitieväg sålunda nu kan komma att ytterligare bestämmas, måste jag likväl för mitt vidkommande anse det vara fullkomligt riktigt, att frågan ställdes just till chefen för *socialdepartementet*.) Emellertid räcker det nog inte med bara straffbestämmelser för »farliga» hundar, ty de hindra inte *uppkomsten* av sådana hundar! Det är en social fråga detta, att vidtaga sådana åtgärder, att de där »farliga», »opålitliga» och »okynnes»-hundarna hädanefter om möjligt över huvud taget *inte förekomma* — eller åtminstone förekomma alltför sällan. Och det är *dessa socialt förebyggande* åtgärder från vederbörliga myndigheters sida, som nu efterlysas. Och kommer inte sådana åtgärder till stånd — eller åtminstone försök att åstadkomma något i den vägen — så kan det nog inte hjälpas att myndigheterna i fråga själva måste anses bli delaktiga i det ansvar, som hundägarna och hunduppfostrarna nu ha, och som de aldrig kan komma ifrån.

Hunden, sa jag nyss, vet ingenting om det vi kallar *rätt* eller *orätt*. I hundens, i djurets primitiva själsliv ingår det bara *två* saker: om det är *lust* eller *olust*, d. v. s. om det *gör gott* eller om det *gör ont*. Det som gör gott = lustkänslan, det är *för* hunden »rätt», och det som gör ont = olustkänslan, det är »orätt». Eller, om vi ska försöka uttrycka oss ändå tydligare: det som *vi* håller för »rätt», det måste *för hunden* göras till *rätt* (= gör gott), och det som för *oss* är »orätt», det måste *för hunden* bli olust (= gör ont). Tertium non datur, heter det, det finns ingenting »tredje» att välja på, det finns ingen annan utväg när det gäller att komma hunden in på livet — i det här fallet *själslivet*. Ty hunden är, så nära människan han än står, dock ett *djur* och djuret styres *enbart av sina drifter*. Och för driftslivet återigen gäller, att den starkaste driften råder. Ska jag t. ex. få en hund så lydlig (och det är ju dit jag alltid ska sträva), att han *alltid* — i vilken situation som helst, vad som än händer omkring honom — *ögonblickligen* kommer då husse eller matte kallar. då måste jag få det därhän, att detta »kommande till husse» kombineras med en lustkänsla så stark, att den övergår alla hundens övriga driftskänslor av vad slag de vara må. Det *går* att komma dit. Det går t. o. m. ganska lätt — och fort — för en van och kunnig dressör. Men då får denne dressör heller aldrig göra sig skyldig till en sådan dressyrpsykologisk groda, som att ge hunden ett straff (d. v. s.

en olustkänsla) av vad slag det vara må efter det han gjort något tokigt.

Tjänstehundinstruktionen framhåller här en sak, som jag i detta sammanhang måste understryka, i synnerhet som det härvidlag syndas så ofantligt i vårt dagliga umgänge med hunden.

Det gäller, sa jag, att få hunden lydlig — och *förbli* lydlig — riktigt lydlig. Hur ska det gå till? Och vad innebär det — från hundens sida sett — att vara absolut lydlig? Jo, det betyder kort och gott det, att detta att lyda husse eller matte har för hunden blivit till en lustkänsla så stor, att den går utanpå allt annat. När husse kallar *finns* ingen tvekan. Husse har — och ska ha — en dragningskraft så stor, att den verkar starkare än alla andra attraktioner. Hur ska den dragningskraften skapas? Det är enkelt, löjligt enkelt, skulle jag vilja säga.

Det står så här i Tjänstehundinstruktionen: »Hundens ögonblickliga återvändande till förare från kortare eller längre avstånd på tillrop (signal) från denne förutsätter, att det mest obegränsade *förtroende* från hundens sida vid alla tillfällen förefinnes. Hunden bör sålunda alltid under hela dressyrens gång — och (obs.) även senare — då han åtlyder ett inkallande erhålla belöning (beröm, klapp o. s. v.), och han får aldrig utsättas för något slags tvång *omedelbart efter inkallandet.*» Och, står det vidare på annat ställe, men i detta sammanhang: »därför får hunden heller icke någonsin tilldelas en bestraffning då han befinner sig i fot, d. v. s. intill förarens vänstra ben». När hunden alltså är »i fot» så skall detta för honom vara detsamma som då vi som barn lekte kurra-gömma och slog »Dunk för mig!». När jag hunnit fram och tagit i det där »skyddande föremålet», då var jag räddad. (F. ö. är den där internationella leken för unga och gamla ingenting annat än en kvarleva av en mycket allvarlig »lek» — en lek med döden, bokstavligt talat. Den härrör sig nämligen från den urgamla sedvänjan — eller kanske rättare oskrivna lagen — att det fanns en möjlighet för den fågelfrie brottslingen att klara sig, och det var om han kunde nå en viss, i regel helig plats före sina förföljare — i en kyrka eller ett tempel eller vid husbondens högsäte. Det där återkommer f. ö. hos praktiskt taget alla folkslag.) Nog av, denna »heliga plats» är för *hunden* vid hussets vänstra sida, intill hans ben. När han väl hunnit dit kan ingenting ont i världen hända honom — *där* är han säker — d. v. s. han *borde* vara det. *Men* — — Ja, vi kan ta en liten bild ur »levande livet».

Direktör Andersson har varit ute ett slag och rastat sin unge »Max» på Valhallavägen. Andersson tycker det är lite kyligt och vill gå in, men Max har just träffat ingenjör Petterssons trevliga lilla »Netta» borta i hörnet av Skeppargatan, och de ha väldigt roligt. Andersson tar upp sin pipa och blåser. Max hör absolut ingenting — d. v. s. ljudet når nog fram, men leken är i full gång, och det är med Max som med en del tvåbenta valpar, när mamma ropar: det går in genom ena örat och ut genom det andra. Direktör Andersson blir otålig. Så blir han irriterad, till sist blir han rent ut sagt tvärarg. »En sån hund att vara olydig. — Max!» (vissling) — »Hör du inte!» (vissling) — Jo, se där, nu kommer verkligen Max till slut.

— *Men* — *inte* därför att Andersson visslade utan det var därför att Petterssons Netta slutade opp att leka och sprang till sin husse. Men nu har Andersson hunnit bli arg på allvar. »Jaså, du behagar komma nu — men *jag ska lära dig lyda jag.*» Och Andersson »gör sig i ordning», d. v. s. tar fram käppen eller hundpiskan. Max kommer lunkande i allsköns ro, men så börjar han tveka och saktar av. Han tittar på husse. Allt långsammare närmar han sig. Till sist hukar han sig, kryper fram.

Låt oss nu anta att Ni eller jag eller någon annan förnuftig människa står bredvid. Vi säger till Andersson: »Vad tänker direktören göra? — Det angår inte herrn, säger antagligen Andersson. — Ja, det kan nog vara sant, men i alla fall? — Jo, jag ska *lära min hund att lyda.* — Jaså, hur ska det gå till? — Det ska ni strax få se, säger Andersson. »Max — hiit!» Nu ligger Max platt på mage och hasar sig fram den sista biten. — »Hör nu hr Andersson, gör nu inte vad Ni ångerrar. Tänk Er en liten smula för.» — »Dra åt skogen», säger Andersson. — »Det är min hund, och jag har haft hand om hundar förr.» — »Ja, tyvärr, hr Andersson, tyvärr är det nog så, och tyvärr finns det ingen lag, som förbjuder Er och såna som Ni att ha hund. Men nu frågar jag Er: Vad är meningen? Vart vill Ni komma? Är det någon slags 'dressyr' Ni håller på med?» — »Ja, det är just vad det är. Jag ska *lära min hund att komma då jag visslar.*» — »Och det tror Ni går genom att *först* locka in honom och *sen* klå honom? Begriper Ni inte, att hunden *inte kan fatta sammanhanget!*» — »Prat», säger Andersson, »visst kan han det. Det syns ju pån att han har *dåligt samvete.*» — Jaha, nu var vi där. *Samvete.* »Direktören tror således att det är *samvete*, som kommer hunden att krypa på magen fram till Er. Ni inbillar Er ett det är *samvetet*, som gör att han gnäller och ber att få slippa smaka den där käppen, som Ni håller i hand!» »Det är detsamma vad det är», säger Andersson, »men *nu ska han ha stryk.*» — Och så tar han hundstackarn i nackskinet med ena handen och i örat med den andra. Och så blåser han med pipan riktigt hårt in i örat och ackompanjerar det med några käpprapp för säkerhets skull. — »*Förstår du nu vad som menas med vissling din rackare!*» — och så ett rapp till. — »Nå», säger Andersson, »nu vet du vad det betyder när jag visslar en annan gång!» — —

Ja, kära direktör Andersson — och alla hundägare som hör på detta — nog vet Max till en annan gång vad det betyder när *husse visslar!* Det tar han nog inte fel på. — På avstånd betyder det: Pass-opp! Fara å färde. Det »bränns». — Varifrån? Jo, därifrån ljudet-visslingen kommer. Gå inte dit! — På nära håll betyder det: Faran överhängande! Smärtan nalkas, käpprapp kommer strax — smit om det går, kryp undan, göm dig! —

Vad har »dressören» Andersson — han som »haft hand om hundar förr» — åstadkommit? Vad har han lärt sin Max? Jo, i fråga om detaljer — visslingen — så har han lärt hunden att *inte komma på* vissling — ty vissling »gör ont». Och i fråga om det generella, d. v. s. den allmänna lydningen, att lyda och komma till husse? Ja, då har han ju lärt honom att

det över huvud taget är riskabelt att nalkas husse, men alldeles särskilt om husse lockar, visslar eller ropar »hit». Herr Andersson har alltså med vetenskaplig noggrannhet pränat i sin hund *precis motsatsen* till vad han avsett att lära honom. Och därtill har han gjort en, åtminstone mycket god början, till att totalt fördärva själva grunden till allt vad dressyr för hunden i fråga heter. —

Ja, jag behöver inte fråga mina lyssnare, om det nu skildrade händelseförloppet känns igen. Det går nog olyckligtvis alltför ofta till just så där. Det är tyvärr lika vanligt som sorgligt. Det är många, alltför många hundägare, som gör anspråk på att deras hund ska tänka och förstå som en *människa*, men de behandla honom som *djur*. Logiken fattas — och efterlyses. — —

Det hade nog varit åtskilligt mer att säga, men tiden medger det inte. Vi borde ha talat lite om *vårt språk* med hunden — »dressyrspråket». Där så gott som allting hänger på vokalernas uttal och på röstens nyansering. Ty, obs. väl — nunden kan aldrig lära sig människospråket *såsom sådant*. Vad han uppfattar är *ljuden* — och ljudkombinationerna. Med verkan till lust- eller olustkänsla. Och det finns ingenting som har en så fantastisk, ja rent av magisk inverkan på djuren i allmänhet — och hunden i synnerhet — som *människorösten*. Undra på det, när just hunden inte har gjort annat i 20-, 50- ja kanske 100,000 år än lyssnat på sin herre människa, till varje skiftning i hennes röst. För att ögonblickligen kunna göra sin herre och mästare till lags. Vi borde ha talat om hundens sinnen. Framför allt om de två »extras» — det 6:e och 7:e — som *vi* inte ha. Men som *vi vet* att hunden har, fast vi inte kan förklara, varken dessa sinness struktur eller ens i många fall deras yttringar.

Det finns emellertid inte med — kanske det kan bli en annan gång. *Men* — jag sa nyss ett ord. Jag efterlyste logiken, efter det jag beskrivit direktör Anderssons s. k. dressyr. Det kanske är någon som gör *mig* en psykologisk motfråga beträffande »fallet Andersson—Max».

»När hunden nu, nästa gång han hör husse vissla och *vet* att detta innebär en fara, ja, en blivande smärta — *varför kommer han då?* — Ty det gör han ju i alla fall till slut. —

Ja, *han gör verkligen det*. Han tvekar, han går omvägar, han smyger sig han kryper fram — *men han kommer.* — Därför att han *har ingen att komma till!* Ty husse är dock herren-människan. Härskaren-människan. Och *människan är hundens gud!* — Människan — den av hunden vördade, fruktade, älskade — är dock för honom det *högsta väsendet* — herren över liv och död. Betänk det, Ni alla hundägare. Kom ihåg att Ni har ett ansvar, och ansvaret är stort.

Till salu.

Dobermannpinschervalpar

e sjukvårdshunden Prince Rudy v Lankershim till salu. Vidare genom

SKRÄDDAREMÄSTARE G. SVENSSON
Nackanäsvägen 68, Nacka, Telefon 301.

Blindledarhund död S. B. K. har fått egen klubbvisa

Bror Berg med blindledarhunden Eté av Rekola.

Blindledarhunden Eté av Rekola, äg. herr Bror Eskil Berg, Hagalund, uppf. fru S. Österman, Stockholm, avled hastigt i slutet av september mån. d. å. Han hade den 20 september deltagit i Brukshundklubbens och Arméhundväsendets stora uppvisning på Gärdet. Det var givetvis en stor och svår förlust för ägaren. En blindledarhund går icke att ersätta på samma sätt som en vanlig hund. Utbildningen tager ju sin tid och materiet måste gallras mycket noga. Den blinde ägaren känner tomheten större än en seende person.

Vid S. B. K:s samkväm i samband med årsmötet den 25 okt. gjordes på ordförandens initiativ en insamling för anskaffandet av en ersättare för Eté. Resultatet blev gott och det dröjde icke länge förrän en ny hund var anskaffad. Utbildningen verkställes kostnadsfritt genom S. B. K:s blindledarhundkommittés försorg. På värkanten skall hunden vara färdig och kan då börja sin tjänstgöring, vilken bland annat består i att ledsaga sin husse till »järnaffären» då han skall tillhandla sig litet spik och »skruv. Husse är nämligen, trots sin blindhet, en duktig möbelsnickare, som med sina produkter »Bror Eskils möbler» väckte berättigat uppeend vid senaste blindmässan i stadshuset i samband med De blindas dag.

Som synes berör S. B. K:s verksamhet många områden, utbildning av blindledarhundar är ju en av dessa.

A. H.

God Jul och Gott Nytt År!

KARLSKRONA LOKALAVDELNING

S. B. K. har fått egen klubbvisa

Bland de förslag som inkommit i pristävlingen om S. B. K:s egen klubbvisa har prisnämnden enhälligt gett sin röst för nedanstående friska och trevliga dikt.

BRUKSHUNDSVISA.

Mel.: Kaparen och löjtisen...

På Brukshundklubbens möten så
kommer vi i ra'
båd Riesenschnauzern, Airedaleteriern,
Boxern och ja'
och vi ä klubbkamrater så vi trivs
riktigt bra
båd Rottweilern och Dobermann och
Schäfern och ja'
Vi blev de bästa vänner från allra
första stund
det bästa hos en männ'ska är alltid
hennes hund
ja inga människor kan förstå varann
så bra
som Collin och som Schäfern och som
Boxern och ja'.

I skog och mark på söndagar vi med
glädje dra
båd Riesenschnauzern, Airedaleteriern,
Collin och ja'
vår härliga natur några goda vänner ha
i Rottweilern och Dobermann och
Schäfern och ja'
ja även mitt i vintern vi bruka gästa den
och biter det i nosen — så biter vi igen
för vi vill ut till landet och ut till
fåglarna
båd Dobermann och Rottweilern och
Boxern och ja'.

Och det finns inga hinder som inte vi
kan ta
båd Riesenschnauzern, Airedaleteriern,
Schäfern och ja'
och spåra upp en särad är ingenting i da'
för Dobermann och Rottweilern och
Boxern och ja'
När andra hundar sliter och drar i
kopplet sitt
en brukshund han har hundvett — så han
får springa fritt
och vid varandras sida går vi på gatorna
båd Dobermann och Rottweilern och
Collin och ja'.

På tävlingar vill vi alla första prisen ha
båd Riesenschnauzern, Airedaleteriern,
Collin och ja'
då viftar vi på svansen för tävlings-
domarna
båd Rottweilern och Dobermann och
Boxern och ja'
Att gå i ringen är rätt nervöst naturligtvis
men något ska man göra för alla sina pris
och ett diplom på väggen det vill vi
gärna ha
båd Dobermann och Rottweilern och
Schäfern och ja'.

Använd den nya affischen vid tävlingar och prov!

Till S. B. K:s medlemmars förfogande finnes numera en affisch utförd i 4-färgstryck, storlek 70×50 mm. Enligt avbildningen finnes utrymme för påtryckning av den text, som kan komma till användning vid varje särskilt fall. Priset för affischen är 50 öre per styck och den kan rekvideras från Sekretariatet, Linnégatan 25, Stockholm. Rekviderat antal exemplar expedieras mot postförskott plus porto.

Och fast vi ha bekymmer med kött-
kupongerna
båd Riesenschnauzern, Airedaleteriern,
Schäfern och ja'
så inte skäller vi på dom trista tiderna
båd Rottweilern och Dobermann och
Boxern och ja'
En hund får också genomgå krisens alla
prov
det gör han utan gnäll — utan miss-
belåtna vov
att vara till besvär — det kan aldrig
hunden va'
för alla våra brukshundar — min skäl
höjer ja'.

Visan är skriven av Herr Stig Bergendorff, Stockholm, som alltså har att emotse ett armbandsur av det välkända märket Revue-Sport, vilket Dir. Sven Rosengren välvilligt ställt till prisnämndens förfogande. Sätt nu igång för full hals. — Sjung och var glad trots uteblivna juls kinkan, lutfisken och diverse andra tillbehör.

God Jul och Gott Nytt Hundår!

Redaktören.

God Jul och
Gott Nytt År
tillönska

Sven Rosengren
Oscar Björklund
Birger Dahlin
Einar Edström
Th. Berneck
Arvid Johansson
Per Sundqvist
Anton Angmar
Einar Stohm
Per Viridén
Hj. Jarnander
Tofsy von Post
Uno Friberg
Otto Arvidsson
Gunnar Ekstedt
Gerd och Sven Hydén
Valborg och Axel Hellgren
Lilly och Ernst Guldbrandson
Familjen Sven Göransson
Inez och Gösta Olsson
Ingrid och Helge Nyberg
Gunnar Svensson med familj
Tauve Andersson
Knut Westin med Ch. Cara
Bror Wennström m. Rikssegrarinnan
Ch. Foya med husse och matte
Lola med husse och matte
Ch. Lill-Jack med husse
Knut Törnkvist med Ch. Solåkers
King
Ramonas Jack med husse
Stugfogde Melvin Svensson m. Aj-ja
Ingrid och Eric Sundqvist
Märta och Wilhelm Rönström
Elje Tegnér
Alice Svensson
Hildur Paulsen
Judith Brandbeck
Henrik Andreasson, Göteborg
Ragnar Slettengren med fru

CYKLAR och RADIO Reparationer

A. HELLGREN

CYKEL- och ELEKTR. AFFAR
SKÅNEGATAN 87 • TEL. 41 27 92

ERIK FORSEMANN *Skrivmaskinsaffär*

LÄSTMAKAREGATAN 10
TEL. 214599 • STOCKHOLM
Billiga priser!
Reparerar och justerar alla slag av skriv- och räknemaskiner.
Försäljer svenska färgband samt begagnade skrivmaskiner.

SVENSKA BRUKSHUNDKLUBBEN

Exp.: Linnégat. 25, Tel. 61 4514, Stockholm
Postgironr. 15 82 83

Officiellt organ:

» BRUKSHUNDEN »

Ordf.: Dir. SVEN ROSENGREN
Sekr.: Sekr. SVEN HYDÉN
Askrikegatan 7. Tel. 60 06 98
Militär ledamot:
Chefen för arméhundväsendet

Tidskriften

» BRUKSHUNDEN »

Redaktör: OSCAR BJÖRKLUND
Stockholm 3, Telefon 10 35 06

Annonspriser:

1/1 sid. (245×180 mm.) 125:— kr.
1/2 » (120×180 ») 75:— »
1/4 » (120×90 ») 40:— »
1/8 » (60×90 ») 20:— »
1/16 » (30×90 ») 10:— »

millimeterpris 25 öre på enkel spalt.

FÖRTECKNING

ÖVER LOKALAVDELNINGARNAS
ORDFORANDE OCH
SEKRETERARE.

Alingsås:

Bagaremästare Erik Lennartsson, Post-
fack 102, Alingsås. Kontorist Olof W.
Näshammar, Lekgatan 5, Alingsås.

Gävle:

Herr Einar Lönn, Forsby, Strömsbro.
Herr Gert Nilsson, Drottninggatan 11,
Gävle.

Göteborg:

Överkontrollör Gottfr. Kummel, Möln-
dal. Tjänsteman Erhard Lorné, Folk-
ungagatan 14, Göteborg.

Halmstad:

Kapten P. Mannerstedt, Brogatan E2,
Halmstad. Fru Margit Norrbohm,
Sven Ranksgatan 5, Halmstad.

Hälsingborg:

Polisman A. Scharling, Bollbrogatan
5 A, Hälsingborg. Herr Boris Palm,
Helsingborgs Posten, Hälsingborg.

Karlskrona:

Förrädsförmän Erik Pettersson, Chap-
mangatan 16, Karlskrona. Verkstads-
arbetare Olle Nilsson, Box 84, Rödeby.

en klocka som tål ...

— för män i stål

**Stötsäker
Vattensäker
Antimagnetisk**

Endast hos urmakare

Luleå:

Assistent Holger Groth, Köpmangatan
23, Luleå. Herr Claes J. Lundqvist,
Luleå.

Norrköping:

Fabrikör Ivar Bergvall, Bråddgatan
39, Norrköping. Redaktör Dag Lian-
der.

Nynäshamn:

Herr Adolf Rudenå, Centralgatan 89,
Nynäshamn. Herr Evert Ericson,
Vaktbergsvägen 35, Nynäshamn.

Skåne:

Köpman H. A. Fogelberg, Davidhalls-
gatan 8, Malmö. Köpman Lennart
Bolmström, Falkenbergsgatan 5, Mal-
mö.

Södertälje:

Herr John Almberg, Ragnhildsgatan
37 B, Södertälje. Herr Martin Nor-
man, Dalgatan 17 B, Södertälje.

Uppsala:

Herr Henning Gelin, Fålhagsgatan 1 B,
Uppsala. Dr. Kjell Kjellgren, Smeds-
gränd 2 1 tr., Uppsala.

Varberg:

Bankdirektör Knut Olow, Varberg. In-
genjör Tor Mårtensson, Varberg.

Ni, som är ägare av en brukshund

bör ingå i

SVENSKA BRUKSHUNDKLUBBEN